

TRANSFER

RECEPTION STUDIES

VI

Transfer. Reception Studies

“Transfer. Reception Studies” is a scientific journal. We publish papers on Reception Studies of Polish and German, Austrian, Swiss literatures, written in English, Polish and German

Redaktorki Naczelne (Editors-in-Chief): Anna MAJKIEWICZ, Joanna ŁAWNIKOWSKA-KOPER

RADA NAUKOWA (Advisory Board):

Anna BABKA (Universität Wien, Wien), Edward BIAŁEK (Uniwersytet Wrocławski, Wrocław), Lothar BLUHM (Universität Koblenz-Landau, Landau), Rolf FIEGUTH (Universität Freiburg, Schweiz), Elżbieta HURNIK (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza, Częstochowa); Waclaw OSADNIK (University of Alberta, Edmonton), Mirosław OSSOWSKI (Uniwersytet Gdański, Gdańsk), Wolfgang F. SCHWARZ (Universität Leipzig, Leipzig), Dorota SOŚNICKA (Uniwersytet Szczeciński, Szczecin), Grażyna B. SZEWCZYK (Uniwersytet Śląski, Katowice), Ewa TEODOROWICZ-HELLMAN (Stockholms Universitet, Stockholm), Manfred WEINBERG (Univerzita Karlova, Praha), Anna WYPYCH-GAWROŃSKA (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza, Częstochowa)

RECENZENCI (Reviewers):

Agnieszka ADAMOWICZ-POŚPIECH (Uniwersytet Śląski, Katowice), Bożena BADURA (Universität Essen-Duisburg), Aleksandra BUDREWICZ (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, Kraków), Tamara BRZOSTOWSKA-TERESZKIEWICZ (IBL PAN, Warszawa), Peter CLAR (Universität Wien), Agnieszka CZAJKOWSKA (Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza, Częstochowa), Olivia C. DÍAZ PÉREZ (Universidad de Guadalajara, México), Sebastian DONAT (Leopold-Franzens-Universität Innsbruck), Małgorzata DUBROWSKA (Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin), Joanna DRYNDA (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań), Michael DÜRING (Christian-Albrechts-Universität zu Kiel), Halina FILIPOWICZ (University of Wisconsin-Madison, Madison), Joanna GODLEWICZ-ADAMIEC (Uniwersytet Warszawski, Warszawa), Ewa GRZESIUK (Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin), Jana HRDLIČKOVÁ (Masarykova univerzita, Brno), Andrea HORVÁTH (Debreceni Egyetem, Debrecen), Ewa JAROSZ-SIENKIEWICZ (Uniwersytet Wrocławski, Wrocław), Ewelina KAMIŃSKA-OSSOWSKA (Uniwersytet Szczeciński, Szczecin), Paul Martin LANGNER (Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej, Kraków), Renata MAKARSKA (Johannes Gutenberg-Universität Mainz), Michał MRUGALSKI (Humboldt-Universität zu Berlin), Artur PEŁKA (Uniwersytet Łódzki, Łódź), Eliza PIECIUL-KARMIŃSKA (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań), Jana RACLAVSKÁ (Ostravská univerzita, Ostrava), Daniela RADLER (Academia de Studii Economice din București), Szilvia RITZ (Szegedi Tudományegyetem, Szeged), Johann SONNLEITNER (Universität Wien), Marek SUCHOCKI (Berkeley College New York and New Jersey), Christine WEDER (Université de Genève)

Nadsyłane do redakcji artykuły są oceniane anonimowo przez dwóch recenzentów („double-blind” review)

Redaktorzy językowi (Language editors):

Elżbieta WRÓBEL – język polski (for Polish language)
Susanna Stacy JOHNSON, Anna WYLĘŻAŁEK – język angielski (for English language)
Markus EBERHARTER – język niemiecki (for German language)

Sekretarz redakcji (Assistant to the Editor-in Chief): Paulina KASIŃSKA

Adres redakcji:

TRANSFER. UJD

ul. Waszyngtona 4/8, p. 134

42-200 Częstochowa

e-mail: transfer@ujd.edu.pl

tel. (+48) (34) 378-43-41

www.transfer.ujd.edu.pl

Patronat:

**TOWARZYSTWO
POLSKO-NIEMIECKIE
W CZĘSTOCHOWIE**

UNIwersytet HUMANISTYCZNO-PRZYRODNICZY IM. JANA DŁUGOSZA
W CZĘSTOCHOWIE

TRANSFER

RECEPTION STUDIES

VI

*AFEKTY 2 – WSPÓŁCZESNA KULTURA EMOCJI.
TRANSFER. PRZEKŁAD. RECEPCJA*

pod redakcją

JOANNY ŁAWNIKOWSKIEJ-KOPER, ANNY MAJKIEWICZ, SZILVII RITZ

Częstochowa 2021

Redaktor naczelna wydawnictwa
Paulina PIASECKA

Redaktor techniczny
Aleksandra KUNOWSKA

Projekt okładki
Agnieszka TYRMAN

Copyright © 2021 Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie, pewne prawa zastrzeżone. Licencja Creative Commons – Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne – Bez utworów zależnych 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC-ND 4.0)

ISSN 2451-3334
e-ISSN 2657-7216

INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL – ICI Journal Master List 2020
(ICV: 100.00)

Czasopismo jest indeksowane w bazach:

The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences ERIH+
Central and Eastern European Online Library (www.ceeol.com)

The Central European Journal of Social Sciences and Humanities
(www.cejsh.icm.edu.pl)

CEON Repozytorium Centrum Otwartej Nauki (<https://depot.ceon.pl/>)

BazHum – Baza Czasopism Humanistycznych i Społecznych (www.bazhum.pl)

INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL

POL-index Polska Baza Cytowań

EBSCO Publishing (Humanities Source)

EBSCO Publishing (Ebsco Discovery Service)

WorldCat (OCLC)

ARIANTA (www.arianta.pl)

EZB Elektronische Zeitschriftenbibliothek

Wydawnictwo Naukowe
Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (34) 378-43-29, faks (34) 378-43-19
www.ujd.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

Spis treści / Inhaltsverzeichnis / Index

Od redaktorek – From the Editors	9
--	---

I

Sprzeciw wobec teraźniejszości. Esej / Widerstand gegen die Gegenwart. Essay / Opposition to the present. Essay

Slobodan ŠNAJDER	
Das verräterische Herz	19

II

Śmiech i śmianie się / Gelächter und Lachen / Laughter and laughing

Paul Martin LANGNER	
Lachanlässe. Annäherung an Faktoren für ein dekonstruktivistisches Erklärungsmodell des Lachens in der Vormoderne	29
Andrea RUDOLPH	
Commedia dell'Arte und persifliertes Freimaurertum als Mittel zu vorurteilsbefreiter Männlichkeit in August Kopischs <i>Ein Carnevalsfest auf Ischia</i>	47
Andrew C. ROUSE	
The Words 'Laughter' and 'Laugh' in a selection of <i>The English and Scottish Popular Ballads</i>	65
Martin STOSIK	
Von ‚Ich liebe jede Falte‘ bis ‚Hurra, wir leben noch!‘ – der humoristische Umgang mit dem Älterwerden in Sandra Schönthals <i>Shades of Fifty</i>	83

III
Na drodze do samopoznania /
Auf dem Weg zur Selbstfindung /
On the path to self-discovery

Isaac Barko LAR	
From tragedy to triumph: a critique of selected poems in Idris Amali's <i>Generals without War</i>	101
Marijana JELEČ	
Verbalisierung, Visualisierung und Verortung der Erinnerung im deutschsprachigen Generationenroman	117
Anna MAJKIEWICZ	
Einsamkeit im Zwischenraum (<i>Vor der Zunahme der Zeichen</i> von Senthuran Varatharajah)	135
Mariana YEMELIANOVA	
Emocje czy rozum? W kierunku samopoznania (na marginesie <i>Gry szklanych paciorków</i> Hermanna Hessego)	147

IV
Afekty w przekładzie i w sztukach wizualnych /
Affekte in der Übersetzung und in visuellen Künsten /
Affects in the translation and visual arts

Jakub SULIGA	
Hemingway źle obecny. Na tropie wstydu	161
Martyna JABŁONKA	
Translational Problems in Audio Description. The Case Study of <i>Django Unchained</i> by Quentin Tarantino	175
Marcin JAWORSKI	
Sztuka komiksu i problematyka sytuacji granicznej. Estetyka, forma, treści	189
Joanna BOCHACZEK-TRĄBSKA, Iwona STERCZEWSKA	
Emotywnie funkcje ekslibrisu polskiego z lat 1939–1945	219

V
Sprawozdania i recenzje /
Berichte und Rezensionen /
Reports and Reviews

Monika WOLTING

*Exil, Migration, Flucht und Vertreibung, Alte und Neue Kriege –
Literarische Topoi des 20. und 21. Jahrhunderts*, Sektion auf dem
IVG-Kongress, Universität Palermo, 27.–30. Juli 2021 –

Tagungsbericht 237

Jürgen EDER

Rezension: Jana Hrdličková, *Zweiter Weltkrieg und Shoah in
der deutschsprachigen hermetischen Lyrik nach 1945*. Berlin:
Frank & Timme GmbH. Verlag für wissenschaftliche Literatur,
2021, 346 S.

..... 247

Arianna DI BELLA

Zwischen Okzident und Orient. Rezension zu: SAID –
ich, jesus von nazareth. Würzburg: Echter 2018, 59 S.

..... 251

Noty o Autorkach i Autorach / Author Notes 257

Noty o Autorkach i Autorach / Author Notes

Joanna Bochaczek-Trąbska – doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie historia, politolog, plastyk. Pracownik Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie. Autorka kilku monografii i kilkudziesięciu artykułów naukowych i popularnonaukowych. Zainteresowania badawcze: historia, historia sztuki, malarstwo. Członek Polskiego Towarzystwa Historycznego w Częstochowie oraz Częstochowskiego Stowarzyszenia Plastyków im. Jerzego Dudy-Gracza. Adres e-mail: j.bochaczek-trabska@ujd.edu.pl, ORCID: 0000-0002-9132-8823.

Joanna Bochaczek-Trąbska – PhD in humanities, discipline history, political scientist, visual artist. Employee of the Jan Długosz University of Humanities and Sciences in Częstochowa. Author of several monographs and dozens of scientific and popular articles. Research interests: history, history of art, painting. Member of the Polish Historical Society in Częstochowa and the Częstochowa Association of Artists named after Jerzy Duda-Gracz. E-mail address: j.bochaczek-trabska@ujd.edu.pl, ORCID: 0000-0002-9132-8823.

Arianna Di Bella – profesor nowożytnej literatury niemieckiej na Uniwersytecie w Palermo; doktoryzowała się w 2006 r. a habilitację uzyskała w 2017 r. Główne tematy badawcze to: Franz Kafka, Christoph Martin Wieland, literatura migrantów, literatura interkulturowa (SAID, Emine Sevgi Özdamar, Rafik Schami, Yoko Tawada), postmigracja, Elisabeth Werner i powieść rodzinna. Najnowsze publikacje: *Antikisierende Liebesgeschichten im Taschenbuchformat – Die Briefromane ›Menander und Glycerion‹ und ›Krates und Hipparchia‹* w «Wieland-Studien 11», Universitätsverlag Winter Heidelberg, 2021, ss. 227-237; *Rafik Schami: Die geheime Mission des Kardinals*, in «Jahrbuch für Internationale Germanistik», LII (2020), n. 1, 235-248; *Exilierung und Imagination bei SAID – Selbstfindung durch fabelhafte Geschichten*, w Jahrbuch für Internationale Germanistik, Peter Lang, Frankfurt am Main, 49, 2017, 9-16; *SAID – Ein Leben in der Fremde*, Peter Lang, 2014. Adres e-mail: arianna.dibella@unipa.it, ORCID: 0000-0001-9637-8080.

Arianna Di Bella – Professor at the University of Palermo (Modern German Literature). PhD in 2006 and post PhD in 2017. Her research interests include: Franz Kafka, Christoph Martin Wieland, migrant literature, intercultural literature (SAID, Emine Sevgi Özdamar, Rafik Schami, Yoko Tawada), postmigration, Elisabeth Werner and the family novels. Latest publications: *Antikisierende Liebesgeschichten im Taschenbuchformat – Die Briefromane ›Menander und Glycerion‹ und ›Krates und Hipparchia‹* in «Wieland-Studien 11», Universitätsverlag Winter Heidelberg, 2021, 227-237; *Rafik Schami: Die geheime Mission des Kardinals*, in «Jahrbuch für Internationale Germanistik», LII (2020), n. 1, pp. 235-248; *Exilerfahrung und Imagination bei SAID – Selbstfindung durch fabelhafte Geschichten*, in *Jahrbuch für Internationale Germanistik*, Peter Lang, Frankfurt am Main, 49, 2017, 9-16; *SAID – Ein Leben in der Fremde*, Peter Lang, 2014. E-mail address: arianna.dibella@unipa.it, ORCID: 0000-0001-9637-8080.

Jürgen Eder – dr. habil., wykłada literaturę niemiecką i kulturoznawstwo na Uniwersytecie w Budziszynie w południowych Czechach. Jako student prof. dra Helmuta Koopmanna w Augsburgu doktoryzował się pracą o Tomaszu Mannie, a jego habilitacja poświęcona była zagadnieniu życia towarzyskiego jako motywu literackiego w XVIII i XIX wieku. W 2017 roku opublikował w Akademiker Verlag zbiór artykułów i esejów *Politik und Literatur im 20. Jahrhundert Ein notwendiger Diskurs*. Adres e-mail: eder@ff.jcu.cz., ORCID: 0000-0001-5619-4148.

Jürgen Eder – PhD, teaches German literature and cultural studies at the University of Budweis in South Bohemia. As a student of Prof. Dr. Helmut Koopmann in Augsburg, he completed his doctorate with a thesis on Thomas Mann, and his habilitation was dedicated to the topic of sociability as a literary motif in the 18th and 19th centuries. In 2017 he published the collection of articles and essays *Politik und Literatur im 20. Jahrhundert Ein notwendiger Diskurs* at Akademiker Verlag. E-mail address: eder@ff.jcu.cz., ORCID: 0000-0001-5619-4148.

Marcin Jaworski – dr hab. zatrudniony w Katedrze Edukacji Wizualnej i Badań nad Sztuką na Wydziale Sztuk Pięknych UMK w Toruniu. Obszar zainteresowań badawczych dotyczy: mechanizmów tworzenia i recepcji tekstów kultury popularnej w kontekście tożsamości jej twórców i odbiorców, społecznego konstruowania obrazu i funkcji sztuki szczególnie w odniesieniu do współczesności (chodzi o relacje pomiędzy sztuką a kulturą popularną, o funkcje sztuki w świecie ponowoczesnym), a także antropologicznego wymiaru kultury i sztuki. Autor dwóch monografii naukowych: *Zabawa, święto*,

profanacja: potencjał kulturotwórczy zabawy w kulturze współczesnej. Studium socjokulturowe zabawy komiksem, Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2015, ss. 492 oraz „*Urodzony żeby rysować*”. *Twórczość komiksowa Jerzego Wróblewskiego*, Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2015, ss. 398. Adres e-mail: maul@poczta.onet.pl, ORCID: 0000-0003-2244-2152.

Marcin Jaworski – PhD, *doctor habilitatus*, employed in the Department of Visual Education and Art Research at the Faculty of Fine Arts, Nicolaus Copernicus University in Toruń. The area of research interest concerns: the mechanisms of creation and reception of popular culture texts in the context of the identity of its creators and recipients, social construction of the image and the function of art, especially in relation to contemporaneity (it concerns the relations between art and popular culture, the functions of art in the postmodern world), as well as the anthropological dimension of culture and art. Author of two scientific monographs: *Zabawa, święto, profanacja: potencjał kulturotwórczy zabawy w kulturze współczesnej. Studium socjokulturowe zabawy komiksem* [Fun, feast, profanation: the cultural potential of fun in contemporary culture. Sociocultural study of playing with the comic book genre], Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2015, pp. 492 and „*Urodzony żeby rysować*”. *Twórczość komiksowa Jerzego Wróblewskiego* [“Born to draw”. Jerzy Wróblewski's comic book works], Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK, 2015, pp. 398. E-mail address: maul@poczta.onet.pl, ORCID: 0000-0003-2244-2152.

Martyna Jabłonka – mgr, absolwentka filologii angielskiej na Uniwersytecie Śląskim. Jej zainteresowania naukowe obejmują przekład audiowizualny, w szczególności zagadnienia dotyczące audiodeskrypcji oraz recepcji przekładu wśród osób niewidomych. Interesuje się również badaniem roli i wpływu pragmatyki na przekład multimedialny w obszarze języka polskiego, angielskiego oraz niemieckiego. Adres e-mail: martynajablonka10@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2724-9132.

Martyna Jabłonka – M.A., she has received a master's degree in English Philology from the University of Silesia, Poland. Her academic interests include audiovisual translation, in particular audio description and the notion of reception among the visually handicapped people. She is also interested in studying the role and influence of pragmatics on multimodal translation in Polish, English and German. E-mail address: martynajablonka10@gmail.com, ORCID: 0000-0003-2724-9132.

Marijana Jeleč – dr nauk humanistycznych, absolwentka filologii germańskiej oraz pedagogiki Uniwersytetu w Zadarze (Chorwacja). Pracownik naukowy na Wydziale Germanistyki Uniwersytetu w Zadarze oraz wykładowczyni gościnnie na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu w Bihaciu (Bośnia i Hercegowina). Zainteresowania badawcze: współczesna literatura niemieckojęzyczna, literatura interkulturowa, narracje o ucieczce, literatura i pamięć oraz dydaktyka literatury. Adres e-mail: mjelec@unizd.hr; ORCID: 0000-0002-8881-3975.

Marijana Jeleč – PhD, born in 1986, studied German Philology and Pedagogy. She is a lecturer at the Department of German Studies at the University of Zadar (Croatia) and guest lecturer at the Faculty of Education at the University of Bihać (Bosnia and Herzegovina). Her main research interests include contemporary German-language literature, intercultural literature, narratives on flight, literature and memory, literary didactics. E-mail address: mjelec@unizd.hr; ORCID: 0000-0002-8881-3975.

Isaac Barko Lar – Profesor literatury na Instytucie Anglistyki, Wydział Sztuki, Uniwersytet w Jos (Jos, Nigeria). Członek Stowarzyszenia Autorów Nigeryjskich (ANA), Stowarzyszenia Literatury Afrykańskiej (ALA) i Literary Society of Nigeria (LSN). Zainteresowania badawcze: 1. Literatura oralna i heroiczna w Afryce oraz specyfika przekładu. 2. Afrykańska beletrystyka. 3. Szekspir. Przedmiotem badań jest również lud Tarok – wspólnota etniczna w południowym stanie Plateau w środkowej Nigerii: Isaac Barko Lar and Selbut R. Longtau. „Evolution of Western Education in Tarok land.” In *Nggapak* 1, no. 1 (2005): 71–82; Isaac Barko Lar, *Autochthonous Tarok Orature and Heroic Character Formation: A Neglected Link to Modernism*, in 68th Inaugural Lecture: Autochthonous Tarok orature and Heroism 2015, 1–40. <https://dspace.unijos.edu.ng/jspui/bitstream/123456789/661/1/Autochthonous%20Inaugural%202015.pdf>. Adres e-mail: lari@unijos.edu.ng, lar.isaac@gmail.com.

Isaac Barko Lar – Professor of Literature with the Department of English, Faculty of Arts, University of Jos (Jos, Nigeria). Member, Association of Nigerian Authors (ANA), African Literature Association (ALA) and Literary Society of Nigeria (LSN). His areas of specialization are: 1. Oral and Heroic Literature in Africa in Translation. 2. African Fiction. 3. Shakespeare. He also researches the Tarok people, an ethnic community in southern Plateau State in central Nigeria. Isaac Barko Lar and Selbut R. Longtau. „Evolution of Western Education in Tarok land.” In *Nggapak* 1, no. 1 (2005): 71–82. Isaac Barko Lar, *Autochthonous Tarok Orature and Heroic Character Formation: A Ne-*

glected Link to Modernism, in 68th Inaugural Lecture: Autochthonous Tarok orature and Heroism 2015, 1–40. <https://dspace.unijos.edu.ng/jspui/bitstream/123456789/661/1/Autochthonous%20Inaugural%202015.pdf>. E-mail address: lari@unijos.edu.ng; lar.isaac@gmail.com.

Paul Martin Langner – dr hab., prof. UP, kierownik Katedry Historii Literatury Niemieckiej Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie. Literaturoznawca, filozof, historyk teatru. Po obronie pracy doktorskiej działał jako manager projektów w Szlezwiku-Holsztynie, Berlinie i Poczdamie. Jest przewodniczącym Towarzystwa Fryderyka Hebla (Wesselburen). Obszar badań: historia literatury regionu (*area studies*), struktury narratywne i performatywne w tekstach średniowiecza, struktury nowoczesnego teatru. Ostatnie publikacje: „Der Reiz des Unbekannten im Bekannten. Zum historischen Kriminalroman ‚Rungholts Erbe‘ von Derek Meister,” w *Facetten des Kriminalromans. Ein Genre zwischen Tradition und Moderne*, red. Eva Parra-Membrives i Wolfgang Brylla, 51–61 (Tübingen: Narr, 2015); „Lust am Geld. Der Roman ‚Der Geldkomplex‘ von Franziska zu Reventlow als Schelmenroman,” w *Hans Fallada und die Literatur(en) zur Finanzwelt*, red. Daniel Börner i Andrea Rudolph, „Hans-Fallada-Jahrbuch” 7 (2016), 221–235 (Berlin: Steffen-Verlag, 2016); „Die mittelniederdeutsche Apokalypse unter der Perspektive zisterziensischer Frömmigkeit,” w *Jenseits. Eine mittelalterliche und mediävistische Imagination. Interdisziplinäre Ansätze zur Analyse des Unerklärlichen*, red. Christa Agnes Tuczay, *Beihefte zur Mediaevistik*, Bd. 2, 159–169 (Frankfurt am Main: Peter Lang, 2016). Monografia: *Tendenzen der zeitgenössischen Dramatik*, współred. Agata Mirecka (Frankfurt am Main: Peter Lang 2015). Adres mailowy: paul.langner@up.krakow.pl, ORCID: 0000-0002-2197-4192.

Paul Martin Langner – PhD, University Professor of the History of German Literature at the Pedagogical University of Cracow (since 2003). Studied History of Literature, Philosophy and History of Theatre in Münster and Berlin; after his doctorate, he worked as an organizer and manager of cultural projects and organizations in Schleswig-Holstein, Berlin and Potsdam, President of the Friedrich Hebbel Society (Wesselburen). His main research areas are: *area studies* in the history of literature, narrative and performative structures of medieval texts, structures of modern drama and studies on selected authors of the recent past. Recent publications: “Der Reiz des Unbekannten im Bekannten. Zum historischen Kriminalroman Rungholts Erbe von Derek Meister,” in *Facetten des Kriminalromans. Ein Genre zwischen Tradition und Moderne*, edited by Eva Parra-Membrives i Wolfgang Brylla, 51–61 (Tübingen: Narr, 2015); “Lust am Geld. Der Roman ‚Der Geldkomplex‘ von Fran-

ziska zu Reventlow als Schelmenroman," in *Hans Fallada und die Literatur(en) zur Finanzwelt*, edited by Daniel Börner i Andrea Rudolph, *Hans-Fallada-Jahrbuch* 7 (2016), 221–235 (Berlin: Steffen-Verlag, 2016); "Die mittelniederdeutsche Apokalypse unter der Perspektive zisterziensischer Frömmigkeit," w *Jenseits. Eine mittelalterliche und mediävistische Imagination. Interdisziplinäre Ansätze zur Analyse des Unerklärlichen*, edited by Christa Agnes Tuczay, *Beihefte zur Mediävistik*, Bd. 2, 159–169 (Frankfurt am Main: Peter Lang, 2016). Monografia: *Tendenzen der zeitgenössischen Dramatik*, co-edited by Agata Mirecka (Frankfurt am Main: Peter Lang 2015). E-mail address: paul.langner@up.krakow.pl, ORCID: 0000-0002-2197-4192.

Joanna Ławnikowska-Koper – dr nauk hum., adiunkt w Instytucie Filologii Obcych Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie; literaturoznawczyni; obszary badawcze: najnowsza literatura austriacka, perspektywa kulturoznawcza, recepcja literatury niemieckojęzycznej w Polsce. Autorka artykułów na temat twórczości Gabriele Wohmann, Christy Wolf, Ingeborg Bachmann, Barbary Frischmuth, Marlene Streeruwitz, Anny Mitgutsch, Arno Geigera, Ericha Hackla. Autorka monografii *Literarisierung der Familie im österreichischen Roman der Gegenwart*, Peter Lang Verlag, Frankfurt am Main 2018. Pod jej redakcją ukazały się ostatnio tomy: *Literarisierung der Gesellschaft im Wandel. Koordinaten der Gegenwartsprosa*, V&R unipress, Göttingen 2020, red. Joanna Ławnikowska-Koper, Anna Majkiewicz; *Intermediale Verortung der Gegenwartsliteratur Mitteleuropas*, red. Anna Majkiewicz, Joanna Ławnikowska-Koper, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2021; *Transkulturelle Durchdringungen in der Gegenwartsliteratur Mitteleuropas*, red. Anna Majkiewicz, Agata Mirecka, Joanna Ławnikowska-Koper, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2021 Współzałożycielka i redaktor naczelna istniejącego od 2016 r. czasopisma naukowego „Transfer. Reception Studies”. Adres E-mail: j.lawnikowska-koper@ujd.edu.pl. ORCID: 0000-0001-7889-8496.

Joanna Ławnikowska-Koper – PhD, University Professor at the Institute of Literary Studies of Jan Długosz University in Częstochowa; literary scholar; research areas: the latest Austrian literature, cultural studies perspective, reception of German language literature in Poland. The author of articles on the works of Gabriele Wohmann, Christa Wolf, Ingeborg Bachmann, Barbara Frischmuth, Marlene Streeruwitz, Anna Mitgutsch, Arno Geiger, and Erich Hackl. The author of the monograph *Literarisierung der Familie im österreichischen Roman der Gegenwart*, published by Peter Lang Verlag, Frankfurt am Main 2018. Recently, the following volumes have been published: *Literarisierung der Gesellschaft im Wandel. Koordinaten der Gegenwartsprosa*, V&R

unipress, Göttingen 2020, edited by Joanna Ławnikowska-Koper, Anna Majkiewicz; *Intermediale Verortung der Gegenwartsliteratur Mitteleuropas*, edited by Anna Majkiewicz, Joanna Ławnikowska-Koper, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2021; *Transkulturelle Durchdringungen in der Gegenwartsliteratur Mitteleuropas*, edited by Anna Majkiewicz, Agata Mirecka, Joanna Ławnikowska-Koper, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2021. Co-editor-in-chief of a scientific journal "Transfer. Reception Studies". E-mail address: j.lawnikowska-koper@ujd.edu.pl. ORCID: 0000-0001-7889-8496.

Anna Majkiewicz – dr hab., prof. UJD, zatrudniona w Instytucie Filologii Obcych Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie; literaturoznawczyni, translatolożka; obszary badawcze: najnowsza literatura niemieckojęzyczna, procesy recepcyjne w kontekście komparatystyki kulturowej, teoria i praktyka przekładu literackiego i użytkowego (pisemnego i ustnego). Autorka licznych artykułów z zakresu teorii i praktyki przekładu oraz czterech monografii: „*Właściwie jestem nieprzetłumaczalna...*” *O prozie Elfriede Jelinek w polskim przekładzie*, Katowice 2016; *Styl, kontekst kulturowy, gender*, Katowice 2011; *Intertekstualność – implikacje dla teorii przekładu. Wczesna proza Elfriede Jelinek*, Warszawa 2008; *Proza Günтера Grassa – interpretacja a przekład*, Katowice 2002. Pod jej redakcją ukazały się ostatnio tomy: *Hier ist mein Zuhause. Gegenwartsdrama in Mitteleuropa*, red. Anna Majkiewicz, Agata Mirecka, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2021; *Intermediale Verortung der Gegenwartsliteratur Mitteleuropas*, red. Anna Majkiewicz, Joanna Ławnikowska-Koper, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2021; *Transkulturelle Durchdringungen in der Gegenwartsliteratur Mitteleuropas*, red. Anna Majkiewicz, Agata Mirecka, Joanna Ławnikowska-Koper, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2021. Założycielka i redaktor naczelna istniejącego od 2016 r. czasopisma naukowego „Transfer. Reception Studies.” Adres e-mail: a.majkiewicz@ujd.edu.pl. ORCID: 0000-0003-3901-2140.

Anna Majkiewicz – PhD, University Professor employed at the Institute of Foreign Languages of Jan Długosz University in Częstochowa, specializing in literature and translation studies; research areas: latest German language literature, reception processes in the context of cultural comparative studies, theory and practice of literary and utility translation (written and oral). The author of numerous articles from the range of theory and practice of translation and four monographs: “*Właściwie jestem nieprzetłumaczalna...*”. *O prozie Elfriede Jelinek w polskim przekładzie* [On the prose of Elfriede Jelinek in Polish translation], Katowice 2016; *Styl, kontekst kulturowy, gender* [Style, cultural context, gender], Katowice 2011; *Intertekstualność – im-*

plikacje dla teorii przekładu. Wczesna proza Elfriede Jelinek [Intertextuality – implications on the theory of translation. Early prose of Elfriede Jelinek], Warszawa 2008; *Proza Günтера Grassa – interpretacja a przekład* [Günter Grass' prose – interpretation versus translation], Katowice 2002. Recently co-edited of volumes: *Hier ist mein Zuhause. Gegenwartsdrama in Mitteleuropa*, red. Anna Majkiewicz, Agata Mirecka, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2021; *Intermediale Verortung der Gegenwartsliteratur Mitteleuropas*, eds. Anna Majkiewicz, Joanna Ławnikowska-Koper, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2021; *Transkulturelle Durchdringungen in der Gegenwartsliteratur Mitteleuropas*, eds. Anna Majkiewicz, Agata Mirecka, Joanna Ławnikowska-Koper, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2021; *Transkulturelle Durchdringungen in der Gegenwartsliteratur Mitteleuropas*, eds. Anna Majkiewicz, Agata Mirecka, Joanna Ławnikowska-Koper, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden 2021. The founder and editor-in-chief of the scientific journal "Transfer. Reception Studies." E-mail address: a.majkiewicz@ujd.edu.pl. ORCID: 0000-0003-3901-2140.

Szilvia Ritz – dr habilitowany. Wykładowca uniwersytecki w Katedrze Literatury i Kultury Austriackiej na Uniwersytecie w Szeged. Główne zainteresowania badawcze: Literatura wiedeńskiego modernizmu i pierwszej połowy XX wieku, badania nad tożsamością, literatura kryminalna, współczesna literatura austriacka, zwłaszcza powieść po postmodernizmie. Współzałożycielka międzynarodowych grup badawczych „Der mitteleuropäische Roman” oraz „Epimodernist Research Alliance”. Publikacje m.in. na temat Arthura Schnitzlera, Stefana Zweiga, Hugo von Hofmannsthala, Gregora von Rezzori, Christopha Ransmayra, Thomasa Stangla, Dorona Rabinovici, Michaela Stavariča, Wolfa Haasa. Adres E-mail: ritz.szilvia@lit.u-szeged.hu; ORCID: 0000-0003-3780-2384.

Szilvia Ritz – Dr. habil. University lecturer at the Chair of Austrian Literature and Culture at the University of Szeged. Main research interests: Literature of Viennese Modernism and the first half of the 20th century, identity research, crime literature, contemporary Austrian literature, especially the novel after postmodernism. Co-founder of the international research groups “Der mitteleuropäische Roman” and “Epimodernist Research Alliance.” Publications on Arthur Schnitzler, Stefan Zweig, Hugo von Hofmannsthal, Gregor von Rezzori, Christoph Ransmayr, Thomas Stangl, Doron Rabinovici, Michael Stavarič, Wolf Haas, among others. E-Mail address: ritz.szilvia@lit.u-szeged.hu; ORCID: 0000-0003-3780-2384.

Andrew C. Rouse – dr habil. profesor nadzwyczajny w Instytucie Anglistyki Uniwersytetu w Peczu, po przejściu na emeryturę w 2020 r. wykłada historię, kulturoznawstwo i literaturę. Jego główne obszary badawcze to historia społeczna i teksty pieśni ludowych jako zjawiska kulturowe. Jest autorem książek *The Remunerated Vernacular Singer* oraz *Mr Pepys and the Turk*, a wraz z Davidem A. Hillem jest współautorem *Traditional Folk Songs: 15 folk songs from Britain and Ireland to liven up your lesson*, a także kilku oryginalnych readersów dla uczących się języka angielskiego. Jego opracowania dotyczące folkloru ukazały się w wielu międzynarodowych tomach. Jest również założycielem (1995) i głównym wokalistą tria *Simply English*, jedynej na Węgrzech formacji wykonującej wyłącznie angielskie pieśni ludowe i inne tradycyjne pieśni i muzykę. Tłumaczy węgierską literaturę piękną, dramat i poezję, a także książki dotyczące różnych aspektów historii społecznej dla Węgierskiego Muzeum Narodowego i innych muzeów. Adres e-mail: rouseatmartonfa@gmail.com.

Andrew C. Rouse – dr. habil. an associate professor at the University of Pécs Institute of English Upon his retirement in 2020, teaching history, cultural studies and literature. His main research areas are social history and folk song texts as cultural phenomena. He is author of *The Remunerated Vernacular Singer* and *Mr Pepys and the Turk* and with David A. Hill has co-authored *Traditional Folk Songs: 15 folk songs from Britain and Ireland to liven up your lesson*, as well as several original readers for learners of English. His folk studies have appeared in international volumes. He is also founder (1995) and lead singer of the trio *Simply English*, Hungary's only formation performing exclusively English folk and other traditional songs and music. He translates Hungarian fiction, drama and poetry, as well as books on various aspects of social history for the Hungarian National Museum and other museums. E-mail address: rouseatmartonfa@gmail.com.

Andrea Rudolph – profesor współczesnej literatury niemieckiej na Uniwersytecie Opolskim. Doktorat o problemie nowoczesności w wybranych opowiadaniach Thomasa Manna (Uniwersytet w Lipsku), habilitacja ze studium o dramacie Friedricha Hebbła (Uniwersytet Opolski), kolejne monografie o twórczości literackiej i graficznej Ernsta Barlacha, o okresie artystycznym w literaturze Pomorza, o negocjacjach nowoczesności w nowelach śląskich oraz eseje i studia o Th. Mannie, H.v. Kleiście, Hansie Falladzie, o poezji wojen wyzwoleniczych, Maxie Geisslerze, Christie Wolf i innych autorach. Członek zarządu i rady doradczej Towarzystwa Johanna Heinricha Voßa i Towarzystwa im. Friedricha Hebbła, dyrektor naukowy Zamku Penzlin, specjalistycznego muzeum magii codziennej i polowań na czarownice w Meklemburgii

oraz Domu Literatury Johanna Heinricha Voßa w Penzlin. Adres e-mail: rudolph@uni.opole.pl, ORCID: 0000-0001-7576-7087

Andrea Rudolph – Professor of Modern German Literature at the University of Opole. Doctorate on the problem of modernity in selected stories by Thomas Mann (at the University of Leipzig), habilitation with a study on the drama of Friedrich Hebbel (University of Opole), further monographs on the literary and graphic works of Ernst Barlach, on the art period in the literature of Pomerania, on negotiations of modernity in Silesian novellas as well as essays and studies on Th. Mann, H.v. Kleist, Hans Fallada, on the poetry of the wars of liberation, Max Geissler, Christa Wolf and other authors. Member of the board or advisory board of the Johann Heinrich Voß Society and the Friedrich Hebbel Society, scientific director of Penzlin Castle, specialist museum for everyday magic and witch hunts in Mecklenburg, and the Johann Heinrich Voß Literature House in Penzlin. E-mail address: rudolph@uni.opole.pl, ORCID: 0000-0001-7576-7087.

Slobodan Šnajder – chorwacki pisarz i dziennikarz. Jest autorem opowiadań, sztuk teatralnych i esejów. Studiował filozofię i filologię angielską w Zagrzebiu. Był współzałożycielem i redaktorem pisma teatralnego „Prolog.” Był także redaktorem w wydawnictwie Cekade, gdzie ukazały się jego pierwsze dramaty: *Kamov, smrtopi* (1978) i *Hrvatski Faust* ([Chorwacki Faust], 1982). Jego dramat *Hrvatski Faust*, poruszający problem nacjonalizmu i nienawiści etnicznej w regionie byłej Jugosławii, został doceniony na arenie międzynarodowej. Przez dłuższy czas przebywał za granicą, zwłaszcza w Niemczech, Austrii i Francji. Obecnie mieszka w Zagrzebiu. Współpracuje z gazetą codzienną „Novi list.” Ostatnie publikacje to opowiadania: *Knjiga o sitnom* (1996), *505 sa crtom*, (2007) oraz powieści: *Morendo* (2011), *Doba mjedi* (pierwsze wydanie TIMpress 2016, trzecie, uzupełnione, 2018). Ostatnia powieść otrzymała pięć nagród, głównie regionalnych: Meša Selimović, Mirko Kovač, tportal Award, pióro Kočića i Radomira Konstantinovića. Do tej pory powieść została przetłumaczona na język macedoński i słoweński oraz niemiecki (niemieckie tłumaczenie *Die Reparatur der Welt* zostało wydane przez Paula Zsolnay Verlag, Wiedeń, 2019). Obecnie w przygotowaniu jest polski przekład tej powieści. Adres e-mail: slobodansnajder@gmail.com.

Slobodan Šnajder – Croatian writer and journalist. He is the author of short stories, plays and essays. He graduated in philosophy and English philology in Zagreb. He was a co-founder and editor of the theater magazine „Prolog”. He was also an editor at the Cekade publishing house, which published his first dramas: *Kamov, smrtopi* (1978) and *Hrvatski Faust* (Croatian Faust,

1982). His drama *Hrvatski Faust*, devoted to the issues of nationalism and ethnic hatred in the former Yugoslavia region, was recognized internationally. He spent longer stays abroad, especially in Germany, Austria and France. He currently lives in Zagreb. He collaborates with the daily „Novi list.“ Prose: *Knjiga o sitnom* (1996), *505 sa crtom*, short stories, (2007), novels: *Morendo* (2011), *Doba mjedi* (first edition of TIMpress 2016, third, supplemented, 2018). The novel *Doba mjedi* received five awards, mostly regional: Meša Selimović, Mirko Kovač, tportal Award, Kočić's pen and Radomir Konstantinović. So far, the novel has been translated into Macedonian, Slovenian and German. The German translation, entitled *Die Reparatur der Welt*, was published by Paul Zsolnay Verlag, Vienna, 2019. A Polish translation of this novel is currently being prepared. E-mail address: slobodansnajer@gmail.com.

Iwona Sterczewska – magister kierunku pedagogika, słuchaczka studiów doktoranckich na kierunku historia na Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie. Autorka kilkunastu artykułów naukowych i 1 recenzji. Zainteresowania badawcze to historia XX w., historia regionu. Adres e-mail: i.sterczewska@ujd.edu.pl, ORCID: 0000-0002-0358-8132.

Iwona Sterczewska – master's degree in pedagogy, student of doctoral studies in history at the Jan Długosz University in Częstochowa. Author of several scientific articles and 1 review. Her research interests include history of the 20th century, history of the region. E-mail address: i.sterczewska@ujd.edu.pl, ORCID: 0000-0002-0358-8132.

Martin Stosik – mgr, ukończył w 2018 r. studia nauczycielskie w zakresie języka hiszpańskiego i polskiego na Uniwersytecie Wiedeńskim, podczas których w ramach stypendium Erasmus wyjechał na rok do Walencji w Hiszpanii. Uczył języka polskiego w VHS w Wiedniu, ukończył kurs uniwersytecki "Business Management" na Uniwersytecie w Grazu oraz kurs egzaminatora Austriackiego Dyplomu Językowego (ÖSD, A1-C2) i pracował jako kierownik projektu i biura w Instytucie Polskim w Wiedniu. Obecnie jest lektorem OeAD na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Adres mailowy: marsto19@amu.edu.pl, ORCID: 0000-0003-1739-4934.

Martin Stosik – M.A., completed his teaching degree in Spanish and Polish at the University of Vienna in 2018; his Erasmus scholarship took him to Valencia, Spain for a year. In the years before his current job as a lecturer for German as a foreign language at the Adam-Mickiewicz-University in Poznan,

he taught Polish at a community college in Vienna, completed the university course "Business Management" at the University of Graz as well as the course for Examiner for the Austrian language diploma (ÖSD, A1 – C2) and worked as a project and office manager at the Polish Institute in Vienna. E-mail address: marsto19@amu.edu.pl, ORCID: 0000-0003-1739-4934.

Jakub Suliga – absolwent dziennikarstwa na Uniwersytecie Wrocławskim. Doktorant Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie. Przygotowuje rozprawę na temat historii i retoryki „Brulionu”. Do jego zainteresowań badawczych należą literatura amerykańska, kontrkultura i kultura popularna. Adres e-mail: jakub.suliga@doktorant.ujd.edu.pl, ORCID: 0000-0003-2039-840X.

Jakub Suliga – graduate of journalism at the University of Wrocław. A PhD student at the Jan Dlugosz University in Czestochowa. He is preparing a dissertation on the history and rhetoric of 'Brulion'. His research interests include American literature, counterculture and popular culture. E-mail address: jakub.suliga@doktorant.ujd.edu.pl, ORCID: 0000-0003-2039-840X.

Monika Wolting – dr hab. prof. UW. w Instytucie Filologii Germańskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Studiowała na Uniwersytecie Gdańskim, doktoryzowała się w 2002 r. w Warszawie na podstawie rozprawy Motyw studni w literaturze i kulturze niemieckiej. Studium kulturoznawcze (Wrocław, 2006). W roku 2010 obroniła na Uniwersytecie Wrocławskim rozprawę habilitacyjną: *Der Garten als Topos in dem Werk von Marie Luise Kaschnitz, Undine Gruenter und Sarah Kirsch* (Wrocław, 2010). Obszary badawcze: teorie semiotyczne, w szczególności narratologiczne we współczesnej literaturze niemieckiej, estetyka i polityka, literatura zaangażowana, literatura transkulturowa, migracyjna, kulturowa tożsamość. Ostatnie publikacje: *Neues historisches Erzählen*, red. M. Wolting, V&R unipress: Göttingen 2019; *Der neue Kriegsroman. Repräsentationen des Afghanistankriegs in der deutschen Gegenwartsliteratur*, Winter, Heidelberg 2019; *Zaangażowanie. Reprezentacje polityczności w literaturze niemieckiego obszaru kulturowego*, red. M. Wolting i E. Jarosz-Sienkiewicz. Universitas, Kraków 2019; *Klassik als kulturelle Praxis*, red. P. Wojcik, S. Matuschek, S. Picard und M. Wolting, De Gruyter, Berlin-Boston 2019. Adres mailowy: monikawolting@yahoo.de, ORCID: 0000-0002-2901-927X.

Monika Wolting - PhD, Professor at the Institute of German Philology of the University of Wrocław. She studied at the University of Gdańsk and received her doctorate in 2002 in Warsaw on the basis of her dissertation Motive of

the well in German literature and culture. Studium kulturoznawcze (Wrocław, 2006). In 2010, she defended her habilitation thesis at the University of Wrocław: *Der Garten als Topos in dem Werk von Marie Luise Kaschnitz, Undine Gruenter und Sarah Kirsch* (Wrocław, 2010). Research areas: semiotic theories, especially narratological theories in contemporary German literature, aesthetics and politics, engaged literature, transcultural literature, migration literature, cultural identity. Recent publications: *Neues historisches Erzählen*, ed. M. Wolting, V&R unipress: Göttingen 2019; *Der neue Kriegsroman. Repräsentationen des Afghanistankriegs in der deutschen Gegenwartsliteratur*, Winter, Heidelberg 2019; *Engagement. Representations of politicality in the literature of the German cultural area*, ed. M. Wolting and E. Jarosz-Sienkiewicz. Universitas, Kraków 2019; *Klassik als kulturelle Praxis*, ed. P. Wojcik, S. Matuschek, S. Picard und M. Wolting, De Gruyter, Berlin-Boston 2019. E-mail address: monikawolting@yahoo.de, ORCID: 0000-0002-2901-927X.

Mariana Yemelianova – dr, absolwentka filologii ukraińskiej na Humańskim Państwowym Uniwersytecie Pedagogicznym im. Pawła Tyuczyny (Humań, Ukraina). W roku 2010 obroniła doktorat z językoznawstwa na Narodowym Uniwersytecie Pedagogicznym im. Michaiła Dragomanowa (Kijów, Ukraina). W latach 2006-2012 była wykładowczynią (docent) na Humańskim Państwowym Uniwersytecie Pedagogicznym im. Pawła Tyuczyny. Obecnie jest doktorantką Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie w dyscyplinie literaturoznawstwo i przygotowuje rozprawę na temat literackich wizerunków ogrodów w XIX wieku. Adres e-mail: emelianova.maryana@gmail.com, ORCID: 0000-0001-7054-3252.

Mariana Yemelianova – PhD, graduate of Ukrainian Philology at Pavlo Tyuchyna Uman State *Pedagogical* University (Uman, Ukraine). In 2010 she defended her PhD in linguistics at the Mikhail Drahomanov National Pedagogical University (Kyiv, Ukraine). From 2006-2012 she was a lecturer (docent) at the Pavlo Tyuchyna Uman State *Pedagogical* University. Currently she is a PhD student at the Jan Długosz University of Humanities and Sciences in Częstochowa in the discipline of literary studies and is preparing a thesis on literary images of gardens in the 19th century. E-mail address: emelianova.maryana@gmail.com. ORCID: 0000-0001-7054-3252.